



## DVAJSET LET TOVARNE SVILANIT IN NJEGOVA GOSPODARSKA RAST

Menim, da ne bi bilo odveč, če se ob tovarniškem jubileju spomnimo na razvoj in nastanek tovarne Svilanit. Podjetje je nastalo v letu 1948 z nacionalizirano tkalnico svile v Mekinjah.

htevala tudi večje proizvodne stroške.

Ob proslavi 10-letnice delavskega upravljanja 4. VI. 1960 je bilo predvideno, kakor je poročal takratni predsednik DS, da

godek, ki ga je kolektiv svečano proslavil. V tem času, posebno pa v zadnjih petih letih, je podjetje proizvodnjo preusmerilo na tkanje frotirja in svilenih tkanin ter izdelovanje kravat. Proizvodnja frotirja in svilenih tkanin je bila v letu 1966 za 100% večja kot leta 1960, saj je bilo natkanih cca 2.073.000 m<sup>2</sup>. To je velik gospodarski napredek, posebno še če pogledamo na ogromno investicijsko vlaganje in nakup sodobnejših tekstilnih strojev, ki nam bodo omogočili ustvariti večjo in

ceneno proizvodnjo kar je rezultat truda delovnih ljudi Svilanita.

Za znižanje lastne cene je podjetje kupilo v Italiji široke frotir statve in ostale naprave, ki pogojujejo večjo proizvod. z manjšo delovno silo. V barvarno se je v preteklem letu in letos vložilo precej sredstev. Ta vlaganja še zdaleč ne zadostujejo, niti niso zaključena. Spričo povečanih potreb po barvanju preje pa vzporedno nastaja problem pomanjkanja vode. Za odpravo teh pomanjkljivosti bo potrebno tudi v prihodnje vlagati še večja sredstva, če hočemo v korak s sodobno proizvodnjo. Povečano proizvodnjo pa nam nalagajo tudi konkurenčni činitelji, kajti v pogojih gospodarske reforme tekstilna industrija ni na zavirljivem mestu.



Tovarna v izgradnji

Leta 1952 sta bili priključeni Svilanitu, še Šmarca in Jugopamuk, Zaprice. V Šmarci se je proizvodnja gladkih tkanin preusmerila v proizvodnjo frotirja šele leta 1957. To leto so bile zamenjane ročne statve z mehaničnimi. Vsa ta proizvodnja je bila organizirana bolj na obrtni kot industrijski način. Delovni kolektiv si je v tem razdobju ustvaril toliko sredstev, da je lahko pričel z večjo investicijsko izgradnjo. V letu 1954 sta se začela graditi dva večja objekta in to prostori za novo tkalnico in oplemenitilnico s tiskarno na Perovem, kjer je sedaj skoncentrirano podjetje.

Ekonomska rast podjetja se je iz leta v leto večala. V letu 1950/52 je bilo zaposlenih 50 ljudi na 15. statvah. V letu 1958 je delalo že 330 ljudi na 90 statvah. Bruto dohodek v letu 1952 je znašal 62.000.000.-, proizvedenih pa je bilo cca 104.000 m<sup>2</sup> tkanin. Leta 1960 se je povečal na 870.000.000.- din proizvedenega je bilo 900.000 m<sup>2</sup> tkanin. Strojni park je bil sicer zastarel, čeprav se je 6-kratno povečal. To je bila ena glavnih ovir, da se konstantni kapital (osnovna sredstva) niso hitreje večala in modernizirala. Večje investicijsko vlaganje pa je bilo potrebno tudi z ozirom na perspektivni razvoj podjetja in združitve vseh obratov. Razbitost proizvodnih obratov je nujno za-

se bodo v letih 1963/64 združili vsi obrati na Perovem in da bodo tako združeni obrati dvignili proizvodnjo od 1 milijona m<sup>2</sup> celo na 2,5 milijonov m<sup>2</sup> tkanin. Ta predvidevanja so se postopoma tudi uresničevala. V letu 1961/62 se je pričela graditi nova tkalnica bombaža. Že med gradnjo se je v novi hali pričela proizvodnja frotirja na Thielejevih strojih. Bruto proizvod je že v mesecu oktobru 1962 dosegel prvo milijardo. To je bil v resnici velik do-

## DNEVI OKTOBRA KI SO PRETRESLI SVET

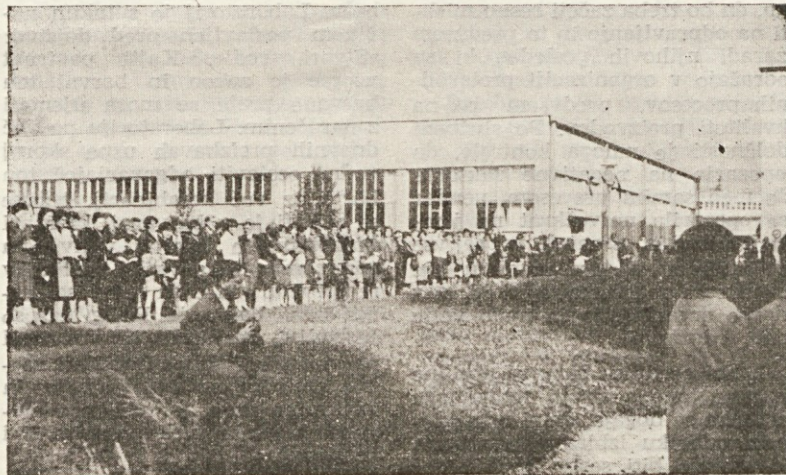
Minilo je 50 let od velike sovjetske oktobrske revolucije. Iskro revolucije je zanetil Lenin s svojo delavsko partijo, katere člani so bili delavci, kmetje in vojaki. Pol stoletja zgodovine je kratko obdobje. Ne glede na to, pa je le po zasludi oktobrske revolucije nastalo v tem obdobju toliko sprememb in je prineslo toliko dosežkov, kakršnih v človeški zgodovini do takrat ni zapisanih. Ti veliki dosežki pomenijo prelomnico v tej zgodovini. Z zmago rdeče zastave je človek doživljal tudi hude preizkušnje in momente, ki so spremenili njegovo življenje ter odprli nove perspektive za njegovo prihodnost. V tem pol stoletju so v svetu nastale velike spremembe. Delavski razred si je na izgledu oktobrske revolucije priboril neizmerno več kot je imel pred njo, ne glede na to, v kakšni družbeni ureditvi živi. Te pravice so mu zagotovljene v delavski zakonodaji. Popolne emancipacije pa delavski razred ni doživel niti danes, zlasti ne tisti, ki

so pod kolonialno upravo imperialističnih sil.

V tem obdobju je človeštvo doživelo drugo svetovno vojno. Zanetile so jo fašistične sile, ki so hotele zavrteti kolo zgodovine v srednjeveško suženjstvo. Odločilni prispevek k zmagi nad močnimi silami fašizma je dala Sovjetska zveza. Z zmago naprednih sil nad fašizmom se je razmerje sil spremenilo. Nastale so nove socialistične države, ki si gradijo svojo novo družbeno ureditev — socializem. Dne 7. novembra 1917 so topovske salve iz križarke »Avrora« pretresle takratni kapitalistični svet. Oznanile so zmago proletarske revolucije v Rusiji. Oktober je prižgal revolucionarnega duha v srcu stotih milijonov delovnih ljudi po vsem svetu in kapitalistični oligarhiji zamajal temelje buržoazne družbene izkoriščevalske ureditve.

Ideje Marksa in Engelsa so se pod Leninovim vodstvom začele spreminjati v stvarnost o osvoboditvi delovnega človeka, ki je bil zatiran in izkoriščen. Delavski razred je predvsem v Sovjetski zvezi takrat postal nosilec oblasti in usmerjevalec novih družbenih odnosov.

Zmaga oktobrske revolucije je odjeknila po vsem svetu. Nastala je nova Sovjetska socialistična država. Obstoj prve dežele socializma in plenenite ideje marksističnega nauka so vsestransko in nenehno vplivale na sodobno zgodovino sveta, kakor tudi naše dežele. Oktoberski dogodki so mnogo prispevali k hitrejšemu združevanju delavskih organizacij. Nastajale so nove revolucionarne organizacije mladine v ustanavljanju dijaških organizacij v srednjih in višjih šolah. Revolucionarne ideje oktobra pa je bilo naprej čutiti v vrstah delavskega razreda.



Tovarna danes

# RAZGOVOR S TOVARIŠEM KONČNIKOM

Tov. Končnik je eden od najstarejših članov delovne skupnosti. V podjetju je od 2. 1. 1949. Dela v tkalnici svile kot vodja izmene. Ko je prišel v Svilanit, ki se je sestajal iz edinega obrata v Mekinjah, je bilo zaposlenih kakšnih 30 delavcev, delali pa so na 6 predpotopnih svilenih tekstilnih statvah. Med razgovorom mu je bilo postavljeno vprašanje: Kaj mu je ostalo v dosežanji zaposlit-



podjetje v letu 1956 prišlo pred prisilno upravo. To so bili najbolj črni dnevi za člane podjetja, ko mu je bila vzeta samoupravna pravica, zmanjšan OD, poleg tega pa je podjetje izgubilo na dobrem imenu. Najboljši časi v Svilanitu pa menim, da so bili v zadnjih treh letih s tem, da izključim leto 1967. Za obrat svile kot sedaj kaže, niso nič kaj dobri izgledi, saj obratuje 6 statev, kakor takrat, ko sem stopil v podjetje.

Na vprašanje, kako gleda na razvoj in vlogo organov upravljanja nasploh in konkretno v podjetju je imenovan odgovoril: »Na delavsko in družbeno upravljanje gledam pozitivno, če bi se te ideje v življenju vsaj relativno uresničile. Menim, da naši delovni ljudje niso še dozoreli v taki meri, da bi to svojo samoupravno funkcijo v celoti izvrševali. Za organe upravljanja našega podjetja pa se mi zdi, da včasih radi preveč pokimajo. Več bi morali razpravljati o problemih kot sicer, da se na teh izogoneo, pa se je najboljšo vdati u sodi, kar pa menim, da ni povsem prav. Gradivo za seje delavskega sveta je po mojem mnenju dobro pripravljeno. V tem našem samoupravljanju vidim še nekaj napak in sicer te, da mora vsako leto polovico članov rotirati. Delovni ljudje nimajo tako širokega razgleda v poslovnost, investicijsko politiko itd., in komaj se malo spozna s temi problemi, ga že zamenja drugi.«

Na vprašanje kako gleda na strokovne službe podjetja in v kakšni meri nudijo proizvodnim enotam svojo strokovno pomoč pove: »Službe podjetja so po mojem mišljenju premalo med seboj povezane. Njihovega vpliva v proizvodnji ni kaj prida čutiti. Še največ ima stika s proizvodnjo proizvodno-tehnična služba, sicer pa mora kot taka delovati tudi po svojem namenu. Nekateri problemi se rešujejo daleč od proizvodnje in ko so ti navidezno rešeni, se pa v praksi povsem drugače obnesejo.«

Na vprašanje kako gleda na razvoj podjetja v dneh gospodarske reforme ima tov. Končnik naslednje mišljenje: »Govori se, da bodo nekakšne spremembe v enoti svile. V kakršnikoli smeri

se te spremembe pripravljajo, bi bilo nesmotrno ukiniti proizvodnjo svilene tkanine. Če hočemo biti objektivni je ravno obrat svile postavil bombaž na to mesto, kakršno zavzema danes. Za časa konjunktura svilenih izdelkov je tkalnica svile dajala vse od sebe, nazaj pa ni sprejemala ničesar ali pa le malo. Mislim, da bi bilo posvetiti več skrbi za razvoj svilene kravatne tkanine, kajti dobre in lepe kravate se ne brani noben moški.«

Glede prodajne politike ima tov. Končnik kritičen pogled in pravi, da tudi na tem področju ni storjenega toliko kot bi lahko bilo. Med drugim pravi da v kamniških trgovinah sploh ni Svilanitovih kravaf, ne glede na to ali so slabe ali dobre. Čudno je, da tega problema ne vidi prodajna služba. Če uspe konkurenca prodajati slabe kravate v Kamniku mislim, da imamo tudi mi toliko dobrih kravaf, da jih lahko po isti ceni nudimo občanom Kamnika. Graje vredna pa je tudi naša trgovina, saj bi morala biti ko stalen razstavni paviljon z vsemi najnovejšimi proizvodi, razstavljene pa ima artikle, kot so kravate in frotir izdelki, ko se že menda zdavnaj ne proizvajajo. Mislim, da bi vsak pa tudi naš delavec rad kupil kakšno novo kravato, ker pa te ne vidi, čeprav imamo lepe, kupuje pri drugih proizvajalcih. Priporočal bi prodalnemu sektorju, da tudi v naši trgovini postavi 1 stojalo za kravate, na katerem bi morale biti naše najnovejše kravate po najnovejšem krikju mode.

Tov. Končnik med drugim pravi, da naša reklama v časopisu TV 15 ni nič kaj pohvale vredna. TV še vedno propagira kopalne obleke iz frotirja, ko na vidimo, da je že zdavnaj kopalne sezone konec. Mislim, da tako reklama ni učinkovita, če na zapravljeno denarja. Uredništvu TV 15 pa je vseeno, če pripoveduje tudi stare vice, glavno je da ima plačan oglasni prostor. Napake in problemi so sicer povsod, kjer smo ljudje, moramo se pa zavzemati, da jih sproti odpravljamo.

Tako je tov. Končnik na kratko odgovoril na vprašanja, ki ga teže v skrbi za čimboljši napredek in razvoj podjetja.

## PROIZVODNI - KVALITETNI PROBLEMI

V pogledu barvane preje se pojavljajo pri nas še vedno nezaželeni primeri in to v takem obsegu, da bo treba začeti resno misliti na odpravljanje in to predvsem zaradi njihovih posledic, ki se odražajo v organizaciji proizvodnih procesov, predvsem pa na kvaliteti proizvodov. Po službeni dolžnosti je naloga kontrole, da opozarja na negativne faktorje že med samim procesom, vendar se opozorila največkrat ne jemljejo resno in ostane še naprej vse po starem. V tem primeru gre predvsem za postopke, ki bi se z dobro organizacijo in malo volje dali odpraviti.

1. Pri predpisu barv za poedine barvne tone s strani razvojnega oddelka se dogaja, da si v razvojnem oddelku izbirajo tone barv, ki morajo biti sestavljeni iz več barvnih kombinacij. Vzorec sestavljen na papirju z akvarel barvo, se dostavi laboratoriju. Vzo-

kombinacij več barvnih tonov. Nastane vprašanje, če bo barvarna to zmogla. Če upoštevamo, da imamo težave še vedno z barvarni iz nove barvne karte in to traja že dve leti, potem prehod na vmesne tone z idigozoli ne bo lahek, predvsem zato, ker bodo kapacitete zaprtih kotlov premajhne, na drugi strani pa je vprašanje, v kakšnem času bo barvarni uspelo kvalitetno barvanje po novem načinu.

Brez vmesnih tonov vsekakor ne bo šlo. Priporočljivo pa bi bilo, da bi jih bilo čim-manj, da bi se poizkušalo najti rešitev z nadomestkom standardnih tonov, katerih je na zalogi precejšnja izbira.

2. Na kvaliteto barvanja vplivajo razni novi postopki že pri izprobanih barvah. Dogaja se, da se prinese iz inozemstva predlog za nov postopek, ki je dosežen v drugih okoliščinah kot jih imamo pri nas. Taki in podobni postopki se začno pri nas masovno izvajati ne glede na posledice. Rezultati tega pa so da nam ti postopki postavijo barvanje na glavo, da preje odnosno barve, ki so že dali časa prihajale iz barvarne brez napak, prihajajo po novem postopku z zelo slabo realno obstojnostjo in z velikim odstopanjem v tonih, poleg tega pa so še kolobarjaste. Po podatkih zadnjih mesecev je v barvarni rekordna količina prej raznih odstopani. To ne vodi k nobenemu napredku. Prišlo je že tako daleč da pred temi anomalijami ni bila s strani kontrole nobena preja dovolj strogo ocenjena za obratovodstvo tkalnice. Sedaj pa je obratno; tudi preje z odstopaniami ni bi še bile dobre. To je razumljivo, ker se nahaja že večja količina preje z odstopaniami na skladišču in je že porušeno sorazmerje, dobro barvane preje na primanjkuje.

3. Tudi v tkalnici ne gredo stvari vedno kot bi pričakovali; mislim na vzorce odn. artikle, ki se izdelujejo v ena-ena tehniki. Ti artikli so zelo zahtevni tako, da se je do sedaj izdelala manjša količina komadov v prima kvaliteti, kot pri ostalih manj zahtevnih artiklih. Pri vezavi ena-ena se poznaio vsi pretrgi volka in osnovnih niti, poleg tega se pri privezovanju in vpletavanju notrganih niti poderejo oz. izvlečeio zankice katerih nitk se dotakne tkalka z roko. Do pretrgov pride skoro pri vsakem izdelku in vsak izdelek je več ali manj defektan, ker gre tu predvsem za izdelke težje gramature in s tem v zvezi tudi za izdelke pri katerih se doseže višja cena. Treba bo odpraviti pomanjkljivosti, ki se dajo odpraviti.

Predvsem je treba dobiti za te izdelke kvalitetnejšo prejo, da se zmanjšajo pretrgi. Same pretrge bo treba reševati tako, da tkalka ne bo iskala pretrgano nitko z roko, temveč z zato pripravljenim vdevačem. Na ta način ne bi prišlo v toliki meri do podiranja zank. Razumljivo je, da bi se morale tkalke novemu načinu vdevanja in vezanja priučiti. Če bi tu zaradi novega načina, ki bo vezan tudi na čas dobivala dodatke na kvaliteto, bi se še vedno izplačalo, ker stroški škarta daleč presegaio proizvodne stroške navedenih izdelkov.

Nakazani problemi so boleči za proizvodnjo in tudi za naše žepe in bi bilo treba o njih razmišljati in iste odpraviti.

S. K.

### DNEVI OKTOBRA, KI SO PRETRESLI SVET

Delavci so v tovarnah organizirali stavke, zborovanja in povorke, na katerih so vsklikali velikemu Leninu in revoluciji. V nekaterih krajih Slovenije, kot npr. v Vinici so kmetje sklicali Sovjetsko vniško republiko. Razvoj revolucionarnega gibanja v naši deželi in populariziranje rezultatov sovjetske oblasti in razširjevanje marxistične literature je povzročilo, da se je začela komunistična partija Jugoslavije ravnati in izpopolnjevati na leninskih načelih. Te ideje so prinašale v domovino rdeče-armejeji Slovenci, Hrvatje in Srbi, ki so se iz raznih okoliščin takrat nahajali v Rusiji. V enotah rdeče armade je bilo formiranih več jugoslovanskih odredov in polkov, ki so se borili v njenem sestavu za sovjetsko Rusijo. Komunistična partija Jugoslavije se je učila in gradila na izkušnjah sovjetskih komunistov ter Marxovih in Leninovih idejah.

V narodno osvobodilni vojski je KPJ uspešno izpolnila svojo vlogo tako, da je narode Jugoslavije organizirala v borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem in jih vodila do končne zmage nad fašizmom. Z enako vno kot v vojni, so se delovni ljudje naše domovine oklenili svoje partije, ki jih je vodila v obnovo domovine in jih vodi v socializem. Čeprav so na tej poti razne ovire, kljub temu uspešno korakamo v socialistično družbeno ureditev.

# PRAZNIK PODJETJA

Dne 14. oktobra bomo s svečano sejo delavskega sveta in raznimi prireditvami praznovali Dan podjetja. Posebnih otvoritev raznih novih oddelkov, kar je bilo v navadi v preteklih letih ne bo, ker bomo nove stroje za tkalnico frotirja dobili šele v decembru, lahko si bomo pa ob tej priliki čestitali, da smo z vstrajnostjo in veliko prizadevanostjo vseh članov kolektiva prebrodili krizo,

ki je nastala v mesecu februarju zaradi zunanjih vplivov reforme. Ob tej priliki bo članom kolektiva, ki so bili zadnje mesece prizadeti pri prejemkih izplačana razlika v osebnih dohodkih, članom kolektiva, ki so do letos 10 let požrtvovalno opravljali svoje dolžnosti na različnih področjih dela, pa bo podeljena izredna pohvala in običajno darilo.

Letošnji jubilarci so:

1. Balantič Andrej	OE 20	20. Matičič Vinko	OE 20
2. Balantič Betka	OE 13	21. Menčak Pavla	OE 14
3. Bremšak Marija	OE 13	22. Mišič Danica	OE 30
4. Burja Ana	OE 10	23. Močnik Slavka	OE 13
5. Cimprič Ignac	OE 20	24. Mokos Dragutin	OE 31
6. Dolinšek Franciška	OE 13	25. Plahuta Štefka	OE 10
7. Flerin Marija	OE 14	26. Poljanšek Slavko	OE 10
8. Golob Kristina	OE 10	27. Poravne Štefka	OE 10
9. Grilj Olga	OE 13	28. Repnik Francka	OE 10
10. Homar Rozalija	OE 13	29. Rosec Alojzija	OE 13
11. Hribar Anton	OE 31	30. Sedušak Tončka	OE 13
12. Jeglič Marija	OE 14	31. Serko Jožefa	OE 13
13. Jurjevec Štefka	OE 10	32. Slevce Olga	OE 14
14. Kladnik Ivanka	OE 13	33. Šmidrovnik Marija	OE 10
15. Klemenc Peter	OE 20	34. Štrajhar Zinka	OE 12
16. Korošec Fani	OE 13	35. Tratnik Ljudmila	OE 13
17. Kregar Vera	OE 11	36. Vogel Ana	OE 10
18. Luštrek Ivanka	OE 11	37. Vehar Anica	OE 30
19. Maleš Ana	OE 13	38. Žohar Albina	OE 13

Kadrovska služba

## V razpravi je pravilnik o varstvu pri delu

V razpravo je bil dan pravilnik o varstvu pri delu in pravilnik o higienskih in varstvenih ukrepih pri delu v podjetju. Delovne organizacije so dolžne, po zveznem temeljnem zakonu o varstvu pri delu in republiškem zakonu o varstvu pri delu vskladiti svoje samoupravne akte s temi predpisi.

Vse večje nesreče in poškodbe delovnih ljudi na delu so narekovele, da se sprejmejo ustrezni predpisi, ki ta vprašanja ostreje obravnavajo. Po statističnih podatkih SR Slovenije je v razdobju od 1954 — 1963 leta umrlo nasilne smrti 8.200 prebivalcev Slovenije. Od navedenega števila je smrtnih nesreč pri delu oz. nesreč z motornimi in drugimi prometnimi vozili 2.210.

Ob sprejemu v delovno razmerje oz. razporeditvijo delavca na delovno mesto, je bil ta vse premalo poučen o nevarnosti na delovnem mestu. Veliko več pa tudi niso vedeli vodje dela. Premajhna preventivna vzgoja zaposlenih, neodgovornost do varstva pri delu, so bili vzrok vseh pogostejših smrtnih nesreč in telesnih poškodb.

Prvi del pravilnika o varstvu pri delu določa, da skrb za varstvo, življenje in zdravje delovnih ljudi na delu v podjetju spada med temeljne pravice članov delovne skupnosti. Delovna organizacija je glavni nosilec nalog in zadev za varstvo pri delu, katero mora organizirati s pospeševanjem proizvodnega in tehnološkega procesa. Pravilnik določa, da skrbijo za varstvo pri delu tudi organi upravljanja in družbeno politične organizacije podjetja. Predvsem pa nalaga osebno odgovornost za varstvo pri delu vsakemu vodju dela, kakor tudi delavcu. Prvo in neposredno odgovornost za varstvo pri delu nosijo osebe, ki organi-

zirajo proizvodnjo in vodijo delo. Skrbeti morajo, da se odstranijo napake na strojih in napravah, ki ogrožajo življenje in zdravje delavca oz. da se tako delovno mesto ustrezno zavaruje. Pravilnik pravi, da so odgovorni za varstvo pri delu poleg naštetih v prvi vrsti direktor podjetja, vodja proizvodno-tehničnega sektorja, vodja delovne enote, mojster dela in posamezne strokovne službe, kot so: splošni sektor, da na predlog organov upravljanja in strokovnih služb izpolnjuje samoupravne akte, delavec odgovoren za vzdrževanje strojev mora skrbeti za učinkovito vzdrževanje tovarniških objektov, prostorov in strojev, oseba odgovorna za sprejem in razporeditev delavca je dolžna poučiti delavca o nevarnosti na delovnem mestu, o prijavi nezgode in za strokovno izobraževanje zaposlenih, računovodsko-programska služba pa je dolžna zagotoviti z letnim planom predlagana finančna sredstva.

Pravilnik daje tudi posebno pooblastilo osebi odgovorni za varstvo pri delu (varnostnemu tehniku). Odgovorno osebo za varstvo pri delu imenuje upravni odbor na predlog direktorja podjetja in je za svoje delo neposredno odgovorna njemu in organom upravljanja.

Brez njegovega pristanka ne sme nihče pustiti v obratovanje in dati v uporabo novega stroja ali sredstva za delo, predno ne ugotovi, da je s takim orodjem varno delo. Pravilnik jo pooblašča, da ima pravico ustaviti delo na kateremkoli delovnem mestu, če ugotovi, da je neposredno ogroženo zdravje in življenje niti delavca z dela, če krši predelavca. Pravico ima tudi odstraniti o varstvu pri delu in zoper njega predlaga postopek zaradi hujše kršitve delovnih dolžnosti.

V poglavju o odgovornosti in obveznostih delavca pri izvajanju varstva pri delu pravilnik določa, da se ne sme razporediti delavca na delo predno ni poučen o varstvu pri delu. Delavec ima pravico ustno ali pisмено zahtevati od vodje dela, da se odstranijo napake, ki ogrožajo varno delo na delovnem mestu; če tega ne storijo lahko vloži ugovor na organe upravljanja.

Direktor podjetja lahko z odločbo odstrani delavca iz delovnega mesta ali iz podjetja v naslednjih primerih:

1. če kljub opozorilu tistega, ki vodi delo še nadalje ogroža svojo varnost ali varnost drugih;
  2. če noče uporabljati sredstva za osebno varstvo ali osebno varstveno opremo ali da je zamenjal njihovo vzdrževanje;
  3. če odkloni varstveno vzgojo oz. ima malomaren odnos do izobraževanja s področja varstva pri delu.
- Vsi vodje dela, kakor tudi delavci morajo opraviti preizkus o znanju varstva pri delu. Ta preizku se napravi 1 krat letno. Oseba, ki ne pozna predpisov o varstvu pri delu s svojega področja dela, nima pogojev za vodenje dela oz. pogoje, da dela na tem delovnem mestu.

Poseben poudarek je podan obveznostim do inšpektorja dela. Podjetje mora po najkrajši poti in takoj obvestiti Inšpektorat dela o vsaki smrtni nezgodi in poškodbi, o vsaki težji poškodbi in nezgodi, o vsaki kolektivni nezgodi in poškodbi in o vsakem pojavu, ki bi lahko sprivil v nevarnost življenje ali zdravje lju-

di na delu. Če se v podjetju pri peti nezgoda s težko telesno poškodbo ali smrtjo, je odgovorna oseba za varstvo pri delu takoj dolžna nezgodo prijaviti Republiškem inšpektoratu za varstvo pri delu in področni postaji LM. Če se je delovna nezgoda pripetila v popoldanskem času ali ponoči, je vodja dela dolžan takoj obvestiti direktorja podjetja in področno postajo LM. Delavec pa je dolžan vsako najmanjšo poškodbo, če tudi trenutno nima večjega izgleda za poškodbo, prijaviti vodji dela, da jo vpiše v evidenco zaradi eventualnih poznejših komplikacij.

Temeljni zakon o varstvu pri delu določa, da ima inšpektor dela pravico ob vsakem času stopiti v podjetje, ne da bi se prej napovedal. On ima pravico pregledati vse delovne prostore in naprave ter pregledati evidenco s področja dela. V primeru, da ugotovi hujšo kršitev predpisov s področja varstva pri delu, ga zakon pooblašča, da izreče na licu mesta denarno mandatno kazen.

To bi bile v grobem glavne značilnosti tega pravilnika. Ostale podrobnosti pa naj posamezniki preberejo v pravilniku, ki je razobešen na oglasnih deskah in dan na vpogled članom kolektiva, saj je bil razmnožen v 150 izvodih. Ko bodo končani vsi samoupravni akti, bodo ti natiskani v ustrezne knjižice tako, da bo vsak delavec imel vedno na razpolago pravilnik o varstvu pri delu, pravilnik o delovnih razmerjih in statut podjetja.

K. A.

## Delovna mesta za delovne invalide

Na podlagi zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju Ur. l. SFRJ št. 1/67 in 23/67 obveščamo člane delovne skupnosti, da so sprejete nekatere novele, ki določajo pravice delavcu v primeru, da postane invalid zaradi poškodbe na delu ali poklicnega obolenja.

Določbe 4. čl. citiranega zakona pravijo, da morajo delovne in druge organizacije, državni organi in zasebni delodajalci za delavca, ki prvič stopi v delovno razmerje ugotoviti, če izpolnjuje splošno zdravstvene pogoje v smislu predpisov o delovnih razmerjih. Poleg tega pa morajo ugotoviti tudi njegovo splošno zdravstveno stanje, posebno glede dejstev, ki bi bila lahko vzrok, da bi delavec med delovnim razmerjem postal invalid oz. pretrpel telesno poškodbo. Ta dejstva se ugotavljajo z zdravstvenimi pregledi, ki jih opravi zdravstvena specialistična služba pri Zdravstvenem domu Domžale.

Določbe 14. čl. pravilnika o delovnih razmerjih podjetja pravijo, da se mora delavec pred vstopom na delo v delovno skupnost izkazati z zdravniškim spričevalom. Enako tudi določa pravilnik o varstvu pri delu, ko pravi, da se delavec ne sme sprejeti na delo predno se ne izkaže z zdravniškim spričevalom oz. da tako spričevalo ni starejše od 6 mesecev. V primeru, da je delavec postal invalid v delovni organizaciji, ali pri zasebnem delodajalcu, ga mora ta obdržati po zdravljenju oz. rehabilitaciji na delu. Iz 11. čl. tega zakona izhaja, da delavcu po nastanku invalidnosti ne preneha delo, če je invalidnost posledica nesreče pri

delu ali poklicne bolezni. Delovna organizacija je dolžna zagotoviti zaposlitev takemu invalidu tudi tedaj, če sama nima primerne delovne mesta za invalida. Nadalje mora delovna organizacija s splošnimi akti določiti delovna mesta, na katerih se zaposlujejo invalidi. Na delovno mesto, ki je določeno za invalida, se sme začasno zaposliti tudi zdravega delavca, če ni invalida, ki bi lahko delal na takem delovnem mestu. Če delovna organizacija razporedi delavca invalida po rehabilitaciji na delovno mesto, ki je določeno za invalide ali ga sploh noče sprejeti na delo, se lahko invalid neposredno obrne na Občinsko skupščino. Na njegov predlog se imenuje komisija, ki naj ugotovi ali ima delovna organizacija delovno mesto, na katerem lahko delajo delovni invalidi in, če so ta delovna mesta pravilno določena.

V delovni organizaciji so v primeru potrebe, za invalide določena naslednja delovna mesta:

1. Čiščenje blaga
2. Strojno robljenje
3. Čiščenje cev
4. Izdelovanje kravat
5. Šivanje kart
6. Telefonist
7. Kurir
8. Čiščenje prostorov
9. Adjustiranje
10. Pisanje obesnih listkov
11. Administrativna delovna mesta.

Naštetih delovnih mest so v podjetju določena za invalide s pravilnikom o delovnih razmerjih. Reševanje tovrstnih problemov v našem podjetju ni bilo problematično in upamo, da ne bo tudi v bodoče.

## Nekaj besed o požarni varnosti

V preteklem mesecu je bil od 25. IX. — 1. X. 1967 požarno varnosni teden, ki je bil posvečen predvsem preventivni vzgoji ljudi v podjetjih,olah in gasilskih enotah, z namenom kako preprečiti, lokalizirati in pogasiti požar, čigar zublji uničujejo ljudsko in družbeno premoženje. V letošnjem letu smo večkrat zasledili v časopisih in videli v televiziji, kako se je rdeči petelin razbohotil po tovarniških ali stanovanjskih poslopih in jih upepelil. Tudi v naši tovarni sta bili dve resnejši požarni nevarnosti in sicer v tkalnici frotirja, druga pa v pripravljalnici. Slednji nakazan požar je nastal zgolj iz velike malomarnosti vodje dela in delavca. Delavec, ki je talil parafin, je zapustil vključen električni kuhalnik in se odstranil medtem časom celo iz podjetja. Ko so delavci opazili, da gori lonec z razstaljenim parafinom, so obvestili vodja dela, ki je takoj stopil v akcijo ter gasil razbeljeni parafin. Pri gašenju požara pa se je z vrelim parafinom polil in dobil močne opekline po zapestju, dlaneh in prstih rok. Taki neodgovorni postopki naj nam bodo resen opomin, da ognja ali vključenih grelnih teles ni za puščati brez nadzorstva. Neseča pride že tako rada sama od sebe, ne pa da jo izzivajo še ljudje s svojim neodgovornim ravnanjem. Tako malomarno ravnanje ima lahko za posledico ogromno materialno škodo, v velikih primerih pa nastopajo tudi človeške žrtve. Vsak delavec naj na svojem delovnem mestu upošteva požarno varnostna navodila in prepoved kajenja, kjer je to označeno.

Odkrivanje vzrokov požarov je zelo pomembno, saj nam ti podatki služijo pri uspešni preventivi in borbi proti požaru. Podatki iz Gasilskega vestnika povedo, da je zaradi samovžiga vedno več požarov. Leta 1958. jih je bilo 6, 1965 že 171 in leta 1966 132. Glav-

ni vzrok je slabo skladiščenje materiala, ki je nagnjen k samovžigu. Taki materiali so npr.: cunje, bombažna preja, lesena volna, če so prepojena z rastlinskimi olji. Enako nagiba k samovžigu premalo posušeno seno, vlažen premog itd. Požari zaradi elektrike so v razvitih deželah vedno pogostejši. Povzročijo jih krpanje varovalk, poškodovani in dotrajani elementi napeljave, primitivno in nestrokovno opravljena instalacija itd. Tudi pri nas te vrste požari naraščajo. Največ požarov katerih povzročitelj je bila elektrika, je bilo v letu 1964 119, v letu 1966 pa 90. Že 40 do 60 vatna žarnica lahko povzroči požar, če jo obdaja fino zdrobljeni prah, kapljice laka in podobno. Iskre lokomotiv so povzročile v letu 1962 124 požarov, lani pa 29. Eksplozije je bilo 4 do 7 primerov na leto, lani pa kar 30. Povzročijo jih predvsem pranje z bencinom in nepravilno ravnanje s plini. Strele je v zadnjem desetletju udarila največkrat leta 1964 — 89 krat, lani pa 74 krat.

Nepazljivost in malomarnost povzročata po svetu največ požarov. Pri nas jih je bilo največ leta 1961 — 450. Po tem letu jih je bilo vsako leto manj, kar pomeni, da so ljudje postali bolj pazljivi. Otroci so dostikrat nehoti povzročitelji požarov. V zadnjih 10 letih so leta 1966 povzročili kar 147 požarov, to je 33% več kot preteklo leto.

Ti podatki povedo, da je še vedno zelo aktualna požarno-varnostna avzgoja odraslih in otrok. V letu 1966 je bilo 1077 požarov, ki so povzročili za 1.967.000.000.-S din materialne škode. Pri tem pa je izgubilo življenje 17 ljudi 103 pa so bili poškodovani. Kakor je ogenj prijatelj človeka, tako mu je tudi sovražnik, če uide iz njegovega nadzorstva. Zato bomo vedno in povsod pazljivi, da z nepravilnim ravnanjem ali malomarnostjo ne povzročimo požara. K. A.

## Izvozne možnosti v letu 1968

Zapaža se, da na zunanjem trgu povpraševanje za frotir narašča, kljub temu pa cene niso najbolj povoljne. Zato vprašanje plasmana v prihodnjem letu ne bo pereče, saj se interesenti oglašajo v podjetju skoro vsak dan.

Naše podjetje je za prihodnje leto že zaključilo posel na Švedskem za preko 300.000 \$ in to samo z eno firmo. S tem je zaguarana proizvodnja ene četrtine strojev za vse leto. Tudi artikli so že izbrani in v glavnem potrjeni; prav tako pa so točno določeni roki dobav. Na tak način je zaguarana nemotna proizvodnja, ki ne bo imela za posledico številne menjave kot doslej. Tudi posel za Kanado prihaja v zaključno fazo, količine ne bodo manjše od onih na Švedskem, je

pa Kanada popolnoma specifično tržišče, ki zahteva svoje dimenzije in svoje barve in desene.

Veliko je povpraševanje po valk frotirju. Samo en ameriški kupec se zanima za več milijonov tekočih metrov, s čemer mu seveda ne moremo ustreči.

Navezani so stiki s Holandijo, ki doslej ni bila naš kupec. Poslov sicer še nimamo zaključenih, razgovori pa kažejo, da obstoja up za prostor na to tržišče.

Kravate so bile ponujene na madžarsko in sovjetsko tržišče, vendar rezultatov še ni. To tržišče je precej problematično, ker gre tu le za kompenzacijske posle, poleg tega pa je obračunski \$ za nas zelo neugoden.

V. B.

## Zakaj Kamniški tekstilec redno ne izhaja

Tu in tam se ljudje sprašujejo, zakaj ni našega Tekstilca že dalj časa na spregled? Nekateri menijo, da je v bolniškem, ker je imel lani dobro povprečje, drugi pa, da ga je pobrala reforma. Kot urednik pa vam povem, da ne

drži prvo ne drugo. Naš Tekstilec se je res nekoliko zelenaril, je pa drugače zdrav kot dren, pa tudi reforma ga ni pobrala. Glavni problem so članki, ki jih s težavo dobim za eno številko. Naj vam na uho povem, da se

našim vodilnim in strokovnim delavcem noče pisati člankov, čeprav jih na to obvezuje 43. člen statuta. Tudi od naših bralcev ne dobim nobenega članka. Zaželjeno bi bilo, da se problemi obravnavajo med bralci in da bi tudi pisali o njih, Kdor je radoveden, kaj se v tovarni dogaja, mora priti osebno v tisti sektor, katerega področje ga zanima in na ta način bo morda lažje prišel do informacij.

Tudi predsednik sindikata lahko pove, kakšne težave ima s sklicevanjem sindikalnega odbora in konference. Na sejo pride nekaj članov, drugi pa se poživljajo na sindikalne funkcije. Morda bi predsednik prej pridobil katerega za Vietnam, kot pa

na sestanek? Vidite, dragi bralci, urednik Tekstilca se na vse kriplje bori za članke, pa malo doseže. Navsezadnje pa so morda odveč pismene informacije. Ustni časopis v podjetju dobro deluje in tudi meščani kaj radi pretresajo še vroče Svilanitove probleme, problemčke in problemčiče. Ko raziskujem vzroke za dobro obveščanje članov delovne skupnosti bi dejal, da je morda eden od teh ta, da se bojimo ali nočemo poseči po odkriti besedi. Menim, da je taka bojazen odveč. Uredniškemu odboru je dobrodošel vsak prispevek, ki nima zaljive vsebine. Upam in pričakujem, da bo v bodoče več prispevkov ter, da nas bo naš obveščevalec pogosteje obiskoval.

## ODNOS DO DELA IN DELOVNA DISCIPLINA

V razdobju od 1. I. do 1. X. je oseba, pooblaščen za vodenje postopka zaradi kršitve delovnih dolžnosti prejela 25 prijav zaradi kršitve delovnih dolžnosti. Zaradi kršitve delovnih dolžnosti se je zagovarjalo 9 vodij dela — od mojstra do obratovodja — ostali pa so bili delavci. Kršitve delovnih dolžnosti so v naslednjem: poškodovanje stroja za rezanje, ponarejanje kontrolnih listkov, malomaren odnos do dela, prisvojitve manjših predmetov, neopravičen izostanek z dela in prihod na delo v vinjenem stanju, neodgovorna izvršitev delovnih nalog, kršitev predpisov s področja varstva pri delu, odklonitev delovnega naloga in kršitev medsebojnih delovnih odnosov. Zaradi teh kršitev so bili izrečeni naslednji ukrepi: opomin, javni opomin, zadnji javni opomin, 2 primera pa sta bila

predlagana delavskemu svetu za izključitev iz delovne skupnosti. Delavski svet, ki je pristojen za izrek ukrepa za izključitev iz delovne skupnosti ob upoštevanju olajšilnih okoliščin ni izrekel izključitve, temveč zadnji javni opomin. V 2 primerih je komisija izrekla poleg ukrepa tudi povrnitev materialne škode v višini 70 do 100 N din in plačilo bolniškega staleža, ko je bil delavec poškodovan na delovnem mestu zaradi nagajivosti. Pritožbam kršiteljev, katerim je bilo naloženo plačilo škode je delavski svet zaradi pomanjkanja dokazov ugodil in oprostil plačila in izrečenega ukrepa. Upravni odbor pa je na predlog odbora za kadre izrekel izključitev iz delovne skupnosti zaradi samovoljne zapustitve dela 4 članom kolektiva.

K. A.

## Kaj so mikroorganizmi?

Mikroorganizmi ali mikrobi so živa bitja, ki jih zaradi svoje majhnosti ne moremo videti s prostim očesom. Da so res tako majhni potrjuje dejstvo, da jih merimo s tisočnkami ali celo milijoninkami milimetra, odnosno z mikroni in milimikroni.

Zaradi te svoje majhnosti je razumljivo, da so mikroorganizmi izredno lahko. Primer: če bi hoteli dobiti 1 gr mikroorganizmov velikosti mikrona, je potrebno okoli 300 milijard teh drobnih teles, tisočkrat večje število pa, če bi šlo za mikrobo milimikronske velikosti, ki jim pravimo virusi. Prav zaradi te nevidljivosti niso za mikroorganizme vedeli vse do konca XVII. stoletja. Takrat (leta 1680) je mikroorganizme prvič opazil Nizozemec **Antoni von Loewenhock** (1632-1723), ki je bil po poklicu trgovec s suknom. Ker je vedel,

da so ljudje že v stari Grčiji imeli povečevalna stekla in da so v XIII. stoletju taka stekla pomagala ljudem pri branju, je Loewenhock ves svoj prosti čas posvetil brušenju stekel z namenom, da bi pridobil čim večjo povečevalno možnost. Ko je po dolgotrajnem trudu pri tem tudi uspel, je svojo lečo namestil v odprtino neke plošče, dodal iglo za pričvrstitev predmeta, ki ga je hotel opazovati in na ta način sestavil prvi, četudi povsem primitiven mikroskop. Tak Loewenhockov mikroskop je mogel povečati sliko predmeta največ 270 krat, kar pa je zadostovalo, da je lahko opazil nekatere večje mikroorganizme. Svoja opazovanja je Loewenhoah opisal v vrsti pisem, s katerimi je obveščal Britansko akademijo znanosti. V enem izmed teh pisem je tudi narisal, kar je videl (1683. leta).

## ŠE ENKRAT INVESTICIJE

Tokrat pa še z druge strani. Pojasnilo k članku v 3 — 4 številki Kamniškega tekstilca, ki nosi datum 20. VIII. in je k nam prispel že 27. VII. torej celih 25 dni pred tem, ko je bil tiskan.

Pisanje o novih investicijah je povzročilo pri gotovih bralcih majhno zmešnjavo, npr.: v biroju kapitalne izgradnje so morali pregledati zapisnike UO in DS, da so končno ugotovili, da gre za prvoaprilsko potegavščino.

Oseba, ki odnaša pomije iz obrata naše družbene prehrane, je bila zelo žalostna, ker bi se v bodoče hranile ribe s pomijami;

ne bi jih mogla več odnašati svojim pujskom in ti bi bili prikrajšani za marsikateri ocvirek. Tudi v šivalnici je bilo splošno mnenje, da ni primeren čas za investicije zaradi nizkih plač. Če je zunaj podjetja kdo prebral članek in kakšen je odmev, tega ne vem.

V zvezi s tem sem dobil nalogo, da bralcem obrazložim, kako je prišlo do neljube pomote. Članek je bil oddan uredniškemu odboru 25. februarja. Korigiran je bil v marcu mesecu in namenjen za aprilsko številko.

S. N.

# Formiranje enot civilne zaščite podjetja

Republiški zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami, ki je izšel v št. 42/66 določa, da morajo delovne organizacije ustanoviti posebne enote za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami. Te enote vodijo posebni štabi kateri so med seboj povezani in se združujejo z Občinskim štabom CZ.

Na podlagi tega predpisa in vse pogostejših katastrof, ki jih izživajo naravni in drugi pojavi, morajo Občinske skupščine sprejeti

posebne odloke o imenovanju takih enot in štabov. Štab in enote se sestanejo ob grozeči nevarnosti požara v podjetju ali v primeru hude nesreče, ki je nastala na območju občine. Dne 18. 4. 1967 je Občinska skupščina Kamnik s svojim odlokom imenovala delovne organizacije, ki so dolžne formirati štab in enote CZ. Med temi enotami je tudi delovna organizacija Svilanit Kamnik, ki skupaj z Živilsko industrijo Kamnik formirata svoje enote in štab CZ podjetja.

## V štab CZ so imenovani naslednji:

Vodja štaba  
njegov namestnik  
poverjenik  
vodja tehnično reševalne enote  
njegov namestnik  
vodja enote reda, varnosti in zvez  
njegov namestnik  
vodja sanitetne enote  
njen namestnik  
vodja gasilske enote  
njegov namestnik  
vodja RBH enote  
namestnik  
član

Konda Alojz  
Jurančič ing. Iztok  
Jenko Matija  
Benko Janez  
Seljak Bogdan  
Kramar Stane  
Stankovič Brane  
Mišič Danica  
Grilc Franc  
Golob Alojz  
Kladnik Jože  
Torkar ing. Florjan  
Ribaš ing. Slavko  
Janežič Alojz

Za primer hudih naravnih ali drugih nesreč so imenovane 4 enote in to:

1. Enota za požarno varnost,
2. Sanitetna enota,
3. Enota reda, varnosti in zvez ter obveščevanja,
4. Reševalno-tehnična enota.

Za primer vojne ali iznenadnega zračnega napada pa je imenovana še enota za radio-biološko in kemično zaščito.

## V enoto za požarno varnost so imenovani naslednji:

Vodja enote  
namestnik  
strojnik  
pomočnik strojnika  
kurir  
bolničar  
napadalec I.  
napadalec II.  
vodar I.  
vodar II.  
cevar I.  
cevar II.  
namestnik napadalca I.  
šofer

Golob Alojz  
Kladnik Jože  
Grden Franc  
Vrtačnik Vili  
Goričan Jože  
Hribar Anton  
Zupan Ignac  
Balantič Andrej  
Šuštar Pavel  
Benko Bogomir  
Nograšek Ivan  
Berlec Alojz  
Mihelin Franc  
Vrankar Jože

## V sanitetno enoto so imenovani naslednji:

Vodja enote  
namestnik  
bolničar  
bolničar  
bolničar  
bolničar  
bolničar  
bolničar  
bolničar  
transport ranjencev  
transport ranjencev  
transport ranjencev  
transport ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
nosilec ranjencev  
kurir

Mišič Danica  
Grilc Franc  
Komatar Maida  
Rozmarič Vida  
Koželj Urška  
Galiot Ida  
Sušnik Olga  
Lanišek Pavla  
Verdnik Marija  
Hribar Anton  
Obrulk Milka  
Poljanšek Rudi  
Hančič Niko  
Smolnikar Ivanka  
Prezeli Vanda  
Urbanija Francka  
Čevka Julka  
Goljč Rozka  
Seljak Magda  
Tomžič Milena  
Trehušak Anton  
Zois Jakob  
Grabnar Vinko  
Kidrič Marija

## Ekipe za žične in kurirske zveze:

Glavni kurir  
namestnik  
kurir  
namestnik  
telefonist  
telefonist  
telefonist  
telefonist  
telefonist

Šuštar Slavko  
Grabnar Darko  
Maček Jože  
Sulič Sulejman  
Poljanšek Ljuba  
Knavs Angelca  
Komatar Marija  
Podrzavnik Katica  
Dolenc Marija

V enoto reda, varnosti, zvez in obveščanja so imenovani naslednji:

Vodja enote  
namestnik

Kramar Stane  
Stankovič Brane

## Ekipe za red in varnost:

Vodja ekipe  
namestnik  
čuvaj  
čuvaj  
čuvaj  
čuvaj  
čuvaj  
čuvaj  
čuvaj

Jenko Emil  
Žaubi Pavle  
Pavlič Avgust  
Vrhovec Bogo  
Boltežar Alojz  
Cotman Avgust  
Juntez Ivan  
Košir Jože  
Robida Karel

## Ekipe za alarmiranje in obveščanje:

Vodja ekipe  
član  
član  
član  
član  
član

Bernot Vinko  
Janežič Franc  
Kovač Valentin  
Ambrož Marija  
Hribar Agica  
Hribovšek Marija

## V tehnično reševalno enoto so imenovani naslednji:

Vodja enote  
namestnik  
ključavničar  
ključavničar  
ključavničar  
ključavničar  
ključavničar  
ključavničar  
varilec  
varilec  
mizar  
kurir  
član  
član  
član  
član  
član  
član  
član  
član  
član  
član

Benko Janez  
Seljak Bogdan  
Potočnik Maks  
Pipan Lovro  
Magyar Silvo  
Rakoš Andrej  
Šinkovec Stane  
Uršič Simon  
Šubič Miro  
Jereb Jernej  
Plevel Ciril  
Vrankar Janez  
Žurbi Franc  
Gladek Marjan  
Poljanšek Stane  
Končnik Ivo  
Golob Jakob  
Novak Jakob  
Poravne Jože  
Golob Polde  
Leskovec Janez  
Gosar Vilko

## Ekipe za popravilo in vzdrževanje instalacij:

Vodja ekipe  
električar  
električar  
električar  
kurjač  
kurjač  
kovač  
ključavničar  
ključavničar  
ključavničar  
zidar  
član

Matičič Vinko  
Pregel Leon  
Okorn Leon  
Novak Franc  
Cimperič Ignac  
Štifter Anton  
Knavs Alojz  
Belcijan Vinko  
Bleic Miha  
Kern Peter  
Komatar Jože  
Bergant Pavle

## V radi-biološko in kemično enoto so imenovani naslednji:

Vodja enote  
namestnik

Torkar ing. Florjan  
Ribaš ing. Slavko

## Opazovalno-izvidniška ekipa:

Vodja ekipe  
član  
član  
član  
član  
član  
član

Kožuh ing. Rozka  
Praprotnik Brane  
Lah Alojz  
Merčun Ivan  
Balantič Silvo  
Kolenc Slavko  
Zrimšek Vlado

## Ekipe za dokumentacijo:

Vodja ekipe  
član  
član  
član  
član  
član  
član  
član  
član  
član

Kodela Stoviček ing. Vida  
Uhan Sonja  
Novak Ivanka  
Kuhar Franc  
Lužar Janez  
Serša Ivan  
Jenko Ivanka  
Rak Alojz  
Novak Marjan  
Pogorevc Eva.

Tisti člani, ki so imenovani v enote ciline zaščite naj ta izvod glasila hranijo, da ne bo kasneje izgovora, da niso vedeli, da so imenovani v določene enote.

## OBVESTILO

Obveščamo vse članke stanovanjske zadruga Svilanit, da tisti, ki stanujejo v stanovanjih splošnega družbenega premoženja, to prijavi pred vselitvijo v novo zgrajeno stanovanjsko hišo splošne-

mu sektorju podjetja. Samovoljno oddajanje stanovanj brez vednosti podjetja ni v skladu z zakonom o stanovanjskih razmerjih. Taka oddaja stanovanja drugemu interesentu ima lahko posledice pri dajanju posojila.

## ZMANJŠANJE ZALOG REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA KLJUČ DO OBRAT. SREDSTEV

Zaloge reprodukcijskega materiala predstavljajo važno postavko pri poslovanju podjetja. Specifičnost proizvodnje frotirja in svile z barvarno in konfekcijsko zahteva obsežen asortiman reprodukcijskega materiala, ki mora biti stalno na zalogi, da se tekoča proizvodnja nemoteno odvija. Razgiban in nagel razvoj gospodarstva v zadnjih petih letih je bil vzrok stalnega pomanjkanja materiala na tržišču, zato so bila podjetja prisiljena ustvarjati prekomerne zaloge kritičnih materialov. Devizna politika in režimi uvoza so se iz leta v leto spreminjali, vsled česar je vladala v podjetjih negotovost v preskrbi z reprodukcijskim materialom. Naše podjetje se je zaradi toge devizne politike v preteklosti, moralo zalagati z barvami in svilo iz uvoza tudi za 5 mesecev, kar je bremenilo znatna obratna sredstva.

Preskrba z utensilijami in ostalim materialom od domačih proizvajalcev ni bila dosti boljša, ker so bili le-ti tudi odvisni od uvoza repro materiala.

Po reformi se je situacija postopoma izboljševala, kar zadeva ponudbe materiala na tržišču.

V letošnjem letu je vso tekstilno industrijo zajela kriza, posebno pri denarnem prometu, ker so bila podjetja drug drugemu dolžna. Banka je spremenila po-

litiko kreditiranja obratnih sredstev. Plasman gotovih izdelkov se je v veliki meri ustavil, se kopičil v skladišču ter bremenil obratna sredstva.

V sedanjih pogojih gospodarjenja, je bil nujen ukrep zmanjšanje zalog, vsemu reprodukcijskemu materialu, določen material pa je bilo nujno brisati iz liste minimalnih zalog, ker se lahko nabavlja sproti ali enkrat mesečno.

Izvršen je bil popis vsega materiala v skladišču ter izdelan predlog za odpis in prodajo materiala, ki ni bil več uporaben, oziroma se ne bo uporabljal ter ga je bilo treba nujno odprodati. Kot je bilo uvodoma poudarjeno, podjetje vsled specifičnosti rabi za proizvodnjo širok asortiman reprodukcijskega materiala, vsled česar je zaradi sprememb asortimana artiklov, barv in izločitev starih strojev, določen material ostal neizkoriščen na zalogi.

Stabilizacija tržišča nam je omogočila zmanjšanje zalog repro materiala ki se konstantno uporabljata v proizvodnji. Naslednji tabelarni pregled nam prikazuje stanje zalog ter njihovo upravljanje začeti z mesecem majem 1967. V prvi koloni so prikazane povprečne zaloge v letu 1966.

Naziv materiala	Povprečne zaloge materiala v letu 1966	Zaloge reprodukcijskega materiala po mesecih			
		31. V. N din	30. VI. N din	31. VII. N din	31. VIII. N din
Svilena preja	349.500	542.982	529.868	487.422	455.943
Bombažna preja	934.143	698.941	694.758	698.731	727.892
Pomožni izdelov. material	143.688	85.967	68.198	107.499	83.075
Barve in kemikalije	491.291	691.477	641.386	606.226	564.340
Pomožni material	201.364	213.584	204.582	194.525	171.403
Utenzilije	304.190	379.015	376.689	362.678	357.763
Goriva in maziva	10.410	—	5.403	2.945	9.758
Pisarniški material	39.409	27.181	23.766	21.826	21.722
Odpadki	6.387	9.339	2.966	7.729	7.657
Material v obdelavi	—	83.591	21.328	27.002	40.718
Embalaža na zalogi	34.503	107.240	96.501	97.266	88.696
Avtogume na zalogi	—	—	—	—	344
Drobni inventar na zalogi	—	10.881	26.889	24.668	23.234
<b>Skupaj: N din</b>	<b>2.514.885</b>	<b>2.850.198</b>	<b>2.692.334</b>	<b>2.638.517</b>	<b>2.552.545</b>

Plansko analitska služba je izdelala predlog za vezavo na zaloge v skladišču surovin, kar je vsekakor pozitivna stimulacija za delavce, ki lahko vplivajo na zmanjšanje zalog ter s tem vplivajo na manjšo obremenitev ob-

ratnih sredstev. Pred nabavno službo se postavljajo odgovorne naloge: zmanjšanje zalog, skrb za standardne zaloge in skrb za nemoteno odvijanje proizvodnje.

O. T.

## Nekaj zanimivih statističnih podatkov

Število oseb v bolnicah:

Leto	Skupno število	Povprečno mesečno	Na 1000 zaposlenih zavarovalcev odpade
1953	27.851	2.321	344
1954	25.680	2.140	289
1955	35.707	2.976	364
1956	33.006	2.751	318
1957	31.037	2.587	283
1958	44.965	3.747	314
1959	49.498	4.124	329
1960	50.763	4.230	319
1961	53.548	4.462	320
1962	60.162	5.014	356

Leto	Število oseb v naravnih zdraviliščih:
1955	2.634
1956	3.044
1957	4.316
1958	4.816
1959	4.545
1960	5.144
1961	7.127
1962	6.189
1963	6.735
1964	6.658
1965	6.918
1966	3.083

Nesreče pri delu v letu 1966 — v občini Kamnik

Šifra in naziv dejavnosti	Štev. ponesrečenih oseb pri delu		
	Skupaj	moški	ženske
116 Proizv. oplem. in predl. nek. rud.	73	66	7
117 Kovinska industrija	213	153	60
120 Kemična industrija	84	55	29
122 Lesna industrija	110	80	30
124 Tekstilna industrija	18	12	6
125 Industrija usnja in obutve	30	23	7
127 Živilska industrija	3	—	3
1 Skupaj industrija	531	389	142
2 Kmetijstvo in ribištvo	20	15	5
3 Gozdarstvo	36	35	1
4 Gradbeništvo	65	65	—
511 Železniški promet	1	1	—
512 — 519 Ostali promet	17	16	1
6 Trgovina in gostinstvo	11	2	9
7 Obrt	77	69	8
8 Stanovanjska in kom. dejavn.	3	2	1
9 Kulturna in socialna dejavn.	13	3	10
10 Dejavnost družb. in drž. org. in služb	1	1	—
Skupaj socialni sektor	775	598	177
Skupaj zasebni delodajalci	13	11	2
<b>Skupaj:</b>	<b>788</b>	<b>609</b>	<b>179</b>

## Razpis o prodaji stanovanj

Splošno gradbeno podjetje Projekt, Kranj obvešča delovne organizacije o razprodaji stanovanj v novozgrajenem stanovanjskem bloku na Perovem. Velikost in cena stanovanja je razvidna iz naslednjih podatkov:

- Velikost in cena stanovanj:**
  - 20 trosobnih (65,33 m<sup>2</sup>) po ceni N din 94.700
  - 13 dvosobnih (53,37 m<sup>2</sup>) po ceni N din 77.400
  - 10 enosobnih (30,45 m<sup>2</sup>) po ceni N din 44.200
  - 13 garsonjer (25,69 m<sup>2</sup>) po ceni N din 37.300

- Oprema stanovanj:** Centralno ogrevanje, kompletno opremljena kuhinja in kopalnica, skupni prostori (shramba za kolesa, pralnica, sušilnica). Ureditev okolice bloka (razsvetljava, zelenice, asfalt).

- Stanovanja bodo vseljiva v mesecu novembru 1968.**

- Plačilni pogoji:** Najdaljši rok plačila je ob prevzemu stanovanja. Kupci, ki plačajo v celoti ali delno gradnjo dobijo popust po dogovoru.

- Informacije glede izvedbe in nakupa stanovanj daje uprava podjetja Projekt, Kranj in uprava enote v Kamniku.

## ZAHVALA ČLANOM DELOVNE SKUPNOSTI »SVILANIT« KAMNIK

Ob nenadni izgubi mojega moža Poljanšek Mihaela se zahvaljujem vsem, ki so mi izrekli tolažilne besede in mi kakorkoli pomagali v teh težkih dneh mojega življenja.

Sindikalni podružnici »Svilanit« in članom delovne enote strokovnih služb podjetja se zahvaljujem tudi za denarno pomoč.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!  
Ljuba Poljanšek

## ZA DOBRO VOLJO

### Veliko bogastvo

Petje se hvali v družbi, kako je bogat. Nekateri mu oporekajo, drugi se pa čudijo, od kod tolikšno bogastvo. Ko le silijo v njegovo se porogljivo odreže: »Veste, moja žena ima zlato žilo, jaz pa pruh!«

»Kamniški tekstilec« glasilo delovne skupnosti tovarne »Svilanit« Kamnik — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Alojz Konda — Naklada 500 izvodov — Tiska Papirkonfekcija Krško

## Mali ekonomski leksikon

**INDEKS** — na preprost in jasen način kaže gibanje določene velikosti. Indeks je kot pokazatelj nujen za analize. Gibanje produktivnosti se prikazuje v indeksu. Ravno tako gibanje cen, osebnih dohodkov, obsega uvoza, izvoza itd. Če vzamemo v določeni veji industrije povprečno produktivnost, pa bi po tabeli ugotovili še za druga podjetja iste proizvodnje, kaže indeks naslednji primer:

Podjetje A — B — C — Č — D

Indeks 104 — 109 — 92 — 111 — 88

Iz te tabele se vidi, da je produktivnost v podjetju C in D izpod povprečne produktivnosti.

**INDUSTRIJSKI** psiholog je strokovnjak za uporabno indu-

strijsko psihologijo. Vloga industrijskega psihologa je predvsem raziskovalnega in posvetovalnega pomena. Raziskovanja so v stvari osnova za njegovo posvetovalno vlogo. Raziskovalni problemi se določajo v okviru strokovne usmerjenosti njegovih delovnih nalog in konkretne situacije v podjetju.

**INTEGRACIJA** pomeni povezovalno, spojitev in združitev določenih delov v eno enoto, ali z drugo besedo prehod iz stanja nepovezanosti, razdrobljivosti v stanje povezanosti in združitve. Integracija v mednarodnih odnosih pomeni povezanost gospodarstva določenih držav, v enotna gospodarska področja.